

dr hab. n. med. Elżbieta Włodarczyk
Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu w Warszawie

Warszawa 19.04.2024.

RECENZJA

rozprawy doktorskiej mgr Kamila Jarosa

p.t.: „Efektywność metody Nova - Vox w rozwoju emisji głosu oraz obniżaniu tremy u dzieci w wieku 8-11 lat”

Zakres i cel rozprawy

Głos odgrywa kluczową rolę w komunikacji werbalnej człowieka. Jako uniwersalny środek wyrazu, posiada zdolność do przekazywania nie tylko słów, ale także uczuć, nastrojów oraz intencji. Pozwala nam wyrażać siebie w sposób bezpośredni i osobisty, co czyni go niezastąpionym narzędziem w relacjach interpersonalnych oraz komunikacji zawodowej. Jednakże, rola głosu w dzisiejszym świecie nie ogranicza się jedynie do komunikacji werbalnej. Głos jest także narzędziem artystycznym, wykorzystywanym w muzyce, teatrze, czy sztuce performatywnej. W kontekście rozwoju osobistego i społecznego, umiejętne wykorzystanie głosu staje się coraz bardziej istotne. W związku z tym, zrozumienie znaczenia i potencjału głosu we współczesnym świecie staje się niezbędne dla rozwoju osobistego i zawodowego każdego człowieka.

Dzięki odpowiedniemu kształceniu wokalnemu, można nie tylko poprawić jakość swojego głosu, ale również zwiększyć pewność siebie, umiejętność wyrażania siebie oraz skuteczność komunikacji.

Jakość głosu jest złożonym zjawiskiem, które odzwierciedla techniczne aspekty tworzenia/emisji dźwięku. Podstawą prawidłowej emisji głosu jest kompleksowy proces, który obejmuje uwarunkowania anatomiczne i fizjologiczne układu oddechowego, krtani (w tym oczywiście fałdów głosowych) oraz aparatu artykulacyjnego. Zrozumienie budowy anatomicznej tych struktur i ich funkcji jest kluczowe dla opracowania efektywnego kształcenia wokalnego. Umożliwia świadome wykorzystanie mechanizmów produkcji dźwięku oraz pozwala zapobiec powstawaniu zaburzeń głosu, które mogą być konsekwencją nieumiejętnego prowadzenia zajęć wokalnych.

Doktorant umiejętnie wykorzystał zdobytą wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii narządu głosu i uzupełnił ją swoją wiedzą pedagogiczną. Dzięki dogłębnej analizie teorii tworzenia głosu, technik jego badania i oceny głosu oraz zrozumienia roli psychoakustyki i paralingwistyki, Doktorant wypracował kompleksowy i zrównoważony projekt badawczy. To podejście podkreśla zaangażowanie i profesjonalizm Doktoranta oraz stanowi solidną podstawę dla przyszłych badań .

Forma realizacji rozprawy

Rozprawa doktorska mgr Kamila Jarosa jest bardzo obszerna i liczy 267 strony. Składa się z wstępu, z 3 rozdziałów, refleksji badawczych i dyskusji, wykazu piśmiennictwa zawierającego ponad 350 starannie dobranych pozycji oraz załączników.

W rozdziale 1 Autor rozprawy przedstawił obszernie zagadnienia dotyczące anatomii i fizjologii narządu głosu , opisał 4 wiodące teorie odnoszące się do procesu tworzenia głosu. Następnie omówił zagadnienia związane z oceną narządu głosu i jakości głosu. Przedstawił te wybrane przez siebie klasyfikacje zaburzeń głosu. W kolejnym podrozdziale autor zajmuje się metodami i technikami kształcenia głosu. Poświęca też uwagę zjawisku tremy ze szczególnym uwzględnieniem tremy u dzieci. Na koniec tego rozdziału opisuje założenia i podstawy teoretyczne autorskiej metody Nova – Vox.

W rozdziale 2. Doktorant przedstawił cel pracy oraz hipotezy badawcze. Opisał też szczegółowo narzędzia jakie zastosował do oceny jakości głosu i narządu głosu z uwzględnieniem narzędzi kwestionariuszowych. Na szczególną uwagę w tym rozdziale zasługuje walidacja autorskiego kwestionariusz „ Skala samopoczucia Dzieci I Młodzieży Przed Występem”.

W rozdziale 3 Doktorant omówił w obszerny i szczegółowy sposób uzyskane wyniki odnosząc się jednocześnie do postawionych hipotez badawczych.

W części „Refleksje Badawcze i Dyskusja” Doktorant przeprowadził wnikliwą, stojącą na wysokim poziomie merytorycznym dyskusję i podsumowanie uzyskanych wyników.

Podsumowanie zawiera syntetyczny opis uzyskanych korzyści zaobserwowanych u dzieci które wzięły udział w warsztatach prowadzonych proponowaną , nowatorską metodą.

Rozprawa została napisana bardzo poprawną polszczyzną i wyróżnia się dużą starannością edycyjną.

Ocena merytoryczna rozprawy

Realizacja postawionego celu pracy została przeprowadzona w sposób wzorowy. Pan Karol Jaros rozpoczął swoje rozważania od obszernego przeglądu piśmiennictwa dotyczącego zjawiska jakim jest głos ludzki. Zawartość tego rozdziału potwierdza, że Doktorant posiada obszerną i nowoczesną wiedzę w zakresie problematyki będącej przedmiotem rozprawy, co stanowi gwarancję tego, że prowadząc własne badania nie powieli badań prowadzonych przez innych badaczy. Bardzo wysoko oceniam opis materiału i metody. Nie wchodząc w szczegóły mogę stwierdzić, że rozdział ten zawiera absolutnie wszystko, co zgodnie ze swoim tytułem powinien zawierać.

Na uznanie zasługuje także realizacja badań własnych. Docenić należy zarówno ogrom pracy włożony w przygotowanie badań jak i ich przeprowadzenie. Wyniki przeprowadzonych badań oraz sposób ich

opracowania wystawiają doskonałe świadectwo rzetelności i pracowitości Autora. Opis wyników (z tabelami, wykresami, pomówieniami i podsumowaniami) stanowi istotną część pracy. Można zatem stwierdzić, że podjęte zagadnienie naukowe przebadane zostało gruntownie i wszechstronnie.

Rozprawę wieńczy ciekawie i rzetelnie przeprowadzona dyskusja oraz wnioski. Doktorant w tych częściach pracy wykazuje umiejętność krytycznego spojrzenia na swoje własne wyniki naukowe, a także prowadzi bardzo dojrzałą dyskusję konfrontującą wyniki własnej pracy z wynikami prac innych autorów.

Za najważniejsze walory rozprawy Autora uważam:

1. Opracowanie autorskiej metody kształcenia głosu Nova - Vox oraz wykazanie jej efektywności w poprawie emisji głosu oraz obniżeniu temy u dzieci
2. Opracowanie oraz przeprowadzenie walidacji własnego kwestionariusza do oceny samopoczucia dzieci i młodzieży przed występem.

Podsumowanie

Podsumowując uważam, że Doktorant podjął się bardzo ciekawego i nowatorskiego zadania i w pełni je zrealizował.

Bardzo wysoko oceniam trud Doktoranta włożony w przygotowanie i przeprowadzenie badań. Rozprawa wskazuje na znaczny zasób wiedzy Autora rozprawy doktorskiej w odniesieniu do zagadnień związanych z głosem, jego emisją i kształceniem. Opis wybranych zagadnień oraz omówienie i podsumowanie uzyskanych wyników wskazują na doskonałą znajomość piśmiennictwa związanego z tematyką rozprawy, co pozwala Autorowi na swobodne poruszanie się w licznych zagadnieniach związanych z pracą. Obszerna i wnikliwa dyskusja wyników badań własnych świadczy również o bardzo dużej samodzielności i dojrzałości naukowej Doktoranta.

Bardzo wysoko oceniam poziom merytoryczny i edycyjny rozprawy. Praca napisana jest znakomitą polszczyzną. Wyniki badań przeprowadzonych przez Doktoranta potwierdzające skuteczność opracowanej metody szkolenia głosu otwierają nowe możliwości pracy z dziećmi w ramach zajęć wokalnych. Ogromną wartością proponowanej metody jest oddziaływanie na redukcję stresu u dzieci podczas występów. Wydaje się zatem, że wprowadzenie jej do terapii logopedycznej dzieci, nie tylko uczestniczących w zajęciach wokalnych mogłoby stanowić cenne uzupełnienie takiej terapii.

Uważam, że rozprawa doktorska mgr Kamila Jarosa jest oryginalnym i samodzielnym dorobkiem Doktoranta i spełnia warunki określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. 2023, poz. 742 z póź. zm.), dopuszczające do dalszych etapów postępowania doktorskiego.

Ze względu na nowatorski charakter oraz wskazanie nowych kierunków badawczych, a także możliwych, nowych aplikacji praktycznych, ważnych w procesie edukacji wokalne dzieci, wnioskuję o wyróżnienie rozprawy doktorskiej mgr Kamila Jarosa.

dr hab. n. med. Elżbieta Włodarczyk